

Logopedické hry s Povídálkem - R

Publikace Logopedické hry s Povídálkem – R je pomůckou sloužící k reedukaci výslovnosti hlásky R. Navazuje na publikaci Logopedie s Povídálkem – R, kterou rozvíjí, a činí nápravu výslovnosti pro děti pestřejší a zajímavější. Obsahuje 36 sad kartiček, se kterými je možno hrát různé hry podporující nejen správnou výslovnost, ale i rozvoj dalších důležitých funkcí. Výhodou je také možnost kombinovat procvičovaná slova v podobě kartiček dle individuální potřeby dítěte.

Hry slouží především k zábavnému procvičování výslovnosti, ale rozvíjí také slovní zásobu, podporují mluvní pohotovost, zrakové vnímání, paměť, orientaci na ploše, matematické představy apod. Ke hře je vždy určena jedna sada karet (2 × 12 slov vždy na jedné stránce) podle toho, v jaké pozici ve slově se hláska nachází a co potřebujeme procvičovat. Později můžeme vytvořit sadu vlastní z vybraných slov. Počet 12 obrázků je vybrán záměrně. Lze jej dobře dělit mezi různý počet hráčů a zároveň u tohoto počtu děti udrží pozornost až do konce. Hry jsou sice určeny především pro dva hráče (logoped a dítě), ale hráčů může být i více. V průběhu her dítě (či ten, kdo potřebuje procvičovat výslovnost) pojmenovává jednotlivé obrázky. Na počátku je žádoucí dítěti slova předříkávat, později již obrázky pojmenovává samo.

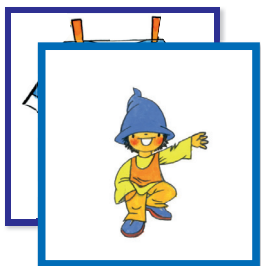
**Je nutné, aby byl vždy přítomen logoped nebo poučený rodič,
který dohlíží na správnou výslovnost!**

Odkrývačka

Stejně karty otočíme vždy obrázkem k sobě tak, že dole bude obrázek bez popisu a nahoře kartička s popisem, a to obrázkem dolů. Potom postupně pomalu posouváme horní kartu a tím odkrýváme obrázek. Dítě hádá, co je na obrázku, a pojmenovává. Je výhodné touto hrou pokračovat po hře LOTO, kdy máme kartičky naskládané obrázky k sobě.

Kromě výslovnosti procvičujeme: zrakové vnímání.

Pexeso

Karty zamícháme a poskládáme na stůl lícem dolů tak, aby nikdo neznal rozložení karet. Potom postupně hráči otáčejí vždy dvojici karet. Jsou-li karty stejné, hráč si je vezme a může táhnout znovu. Pokud jsou různé, otočí je zpět lícem dolů a na řadě je další hráč. Při každém otočení dítě obrázky pojmenovává. Hra končí v okamžiku, kdy jsou rozebrány všechny karty. Potom je vhodné, aby dítě svoje karty postupně skládalo na stůl do řady zleva doprava (vždy stejnou dvojici nechá na sobě) a jednotlivé obrázky pojmenovávalo. Potom logoped (rodič) udělá totéž do druhé řady pod tu vytvořenou z karet dítěte, avšak pojmenovává znovu dítě. Nakonec dítě spočítá svoje karty, karty logopeda a určí, kdo má více, kdo méně, případně, že mají oba hráči stejně. Doporučuji také ověřit si jazykový cit dítěte tím, že při nalezení stejných obrázků dítě řekne (např. DVĚ TRUBKY, DVA TRŮNY, ...). Zjistíme tak, jestli dítě dodrží rody ve tvaru číslovky (DVA, DVĚ) a jestli užije správnou koncovku množného čísla.

Kromě výslovnosti procvičujeme: zrakovou paměť, slovní zásobu, jazykový cit (dodržení rodu u číslovek, tvorba koncovky množného čísla), matematické představy (určení počtu, porozumění pojům více, méně, stejně).

Losování

Tato hra je vhodná na počátku, když se dítě ještě musí více soustředit na správnou výslovnost. Kartičky dáme do pytlíku (klobouku, čepice, krabičky, ...), dítě je po jedné vytahuje a pojmenovává. Pokud se výslovnost nepodaří, můžeme kartičku vložit zpět, aby bylo možné slovo procvičit znovu.

Loto

Hromádku karet položíme před dítě obrázky dolů. Dítě postupně karty otáčí a pojmenovává. Kartičky se slovním popisem vkládá do pytlíku (klobouku...) a karty bez popisu skládá do řady na stůl (zleva doprava). Potom si hráči střídavě vybírají karty ležící na stole a pojmenovávají. Hrají-li dva hráči (logoped a dítě či rodič a dítě), každý tak získá 6 karet, které si před sebe vyloží. Po rozebrání karet na stole hráči střídavě tahají karty z pytlíku a pokládají je na stejnou kartu obrázkem dolů (i v případě jedná-li se o kartu soupeřovu). Dítě pojmenovává. Vyhrává ten, kdo má první zakryté všechny obrázky.

V průběhu hry je možné se dítěte ptát, kolik obrázků (karet) má zakrytých ono a kolik ten druhý, kdo má víc, kdo míň, případně, jestli mají oba stejně.

Kromě výslovnosti procvičujeme: matematické představy (určování počtu, používání pojmů více, méně, stejně).

Vláček

Ke hře si nachystáme 6 obrázků slov, která chceme procvičovat (6 dvojic, tedy 12 karet). Karty rozdělíme na dvě hromádky, jedna s popiskami, druhá bez popisu. Na stůl položíme obrázek vláčku se šesti prázdnými vagóny (do řady za sebe) a vezmeme si karty s popiskami. Potom dáme na první vagón jednu kartu a dítě vyzveme, aby obrázek na ní pojmenovalo. Poté kartu otočíme lícem dolů a na druhý vagón dáme obrázek další. Dítě ho opět pojmenuje a my kartu otočíme lícem dolů. Pak dítě vyzveme, aby vzpomínalo, co vlak veze postupně zleva doprava na obsazených vagónech (prstem ukazujeme na jednotlivé karty). Pak přidáme obrázek další. Tak postupujeme do zaplnění celého vlaku. Potom si vezmeme připravenou hromádku karet bez popisu. Z těch nyní necháme dítě jednu vytáhnout. Dítě ji pojmenuje a „naloží“ na příslušný vagón, na kterém si myslí, že je stejný obrázek (do řady nad něj, přičemž první obrázek zůstává lícem dolů, ale druhý dáme lícem nahoru). Stejným způsobem necháme dítě vytáhnout a „naložit“ všech šest karet. Na závěr dítě otáčí spodní karty ve vagóncích, pojmenovává je a kontroluje, jestli

jsou shodné s těmi nahoře. Je třeba zvážit, kolik karet je dítě schopno si zapamatovat, abychom je nepřiměřenou obtížností neodradili! Šest karet je v předškolním věku obvyklé, některé děti zvládnou i více, pro některé je i šest mnoho. Můžeme také procvičit znalost řadových číslovek a předložek PŘED a ZA. Nejdřív pasivně tak, že se ptáme: „Co je ve druhém vagónku?“ „Co je ve čtvrtém vagónku? ...“ nebo „Co je hned před ...?“ „Co je hned za ...?“ apod. Později aktivně tak, že se ptáme: „V kolikátém vagónu je ...?“ „Kde je ...?“. Dobré je použít i pojmy POSLEDNÍ a PŘEDPOSLEDNÍ.

Poznámka: Děti se většinou naučí vyslovovat hlásku Ř až po hláске R. Proto by mohla výslovnost slova PŘED dělat potíže. Opakováním by se mohla fixovat špatná výslovnost této hlásky. Stejně tak slovo PRVNÍ necháme dítě aktivně říkat až tehdy, když je schopno správně vyslovit shluk PR.

Kromě výslovnosti procvičujeme: zrakovou paměť, výbavnost slov, znalost předložek před, za, mezi a řadových číslovek.

